

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 361
Din 25.06.2014**

Dosar nr: 858/2013

Petiția nr: 18.679/16.012.2013

Potent: G D G

Reclamată: I M

Obiect: interzicerea potentului de a se căsători cu fiica reclamatei pentru că acesta ar fi "debil mintal".

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul potentului

I.1.1. G D G, loc. comuna județul Bistrița Năsăud

I.2. Numele și domiciliul reclamaților

I.2.1. I M, cu adresa în, județul Bistrița Năsăud

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Potentul arată că în perioada 27.10.2013 reclamata aflându-se la Biserica Penticostală din satul Gersa a afirmat în fața membrilor de conducere ai Bisericii și frați botezați cu legământ că potentul este debil mintal și nu se poate căsători cu fiica acesteia.

2.2. Potentul consideră că i se încalcă dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.3. Prin adresa nr. 18.679/24.01.2014 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 956 din 24.01.2014 a fost citată partea reclamată. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 04.02.2014. La termen părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților Susținerile petentului

4.1. Petentul arată că în perioada 27.10.2013 reclamata aflându-se la Biserica Penticostală din satul Gersa I a afirmat în fața membrilor de conducere ai Bisericii și frați botezați cu legământ că petentul este debil mintal nu se poate căsători cu fiica acesteia.

4.2. Până la data soluționării petiției reclamata nu a comunicat un punct de vedere cu privire la aspectele sesizate.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În drept**, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). **Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).**

Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de

cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acetei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

5.2. Colegiul director, în analiza actelor sau faptelor de discriminare, se raportează la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, reținând că acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească.

5.3. Raportat la dosarul în speță, Colegiul director nu poate reține din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar **probe din care să reiasă un raport de cauzalitate între presupusa faptă, respectiv interzicerea căsătoriei și criteriul invocat, respectiv „bolnav mintal”**, în sensul reținerii incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată.

Potrivit Codului Familiei art. 9 se precizează următorul aspect *“Este oprit să se căsătorească alineatul mintal, debilul mintal, precum și cel care este lipsit vremelnic de facultățile mintale, cât timp nu are discernământul faptelor sale”*.

Totodată, la art. 14 *“Orice persoană poate face opunere la căsătorie, dacă există o piedică legală ori dacă alte cerințe ale legii nu sunt îndeplinite. Opunerea la căsătorie se va face numai în scris, cu arătarea dovezilor pe care ea se întemeiază”*

5.4. De asemenea, raportul de cauzalitate între fapta imputată (reclamata nu a fost de acord ca fiica sa să se căsătorească cu petentul) și criteriul invocat (debil mintal) nu poate fi reținut, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative”.

5.5. Având în vedere considerentele expuse, prevederile legale invocate mai sus cât și petiția astfel cum este formulată, Colegiul director este de opinie că nu există legătură de cauzalitate între criteriul invocat “debil mintal” și faptul că reclamata nu a fost de acord ca fiica sa să se căsătorească cu petentul.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 din OG nr. 137/2000 republicată

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

ISTVAN HALLER – membru

LAZĂR MARIA – membru

PANFILE ANAMARIA – membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – membru

THEODORA BERTZI – membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – membru

Hotărâre Redactată: S.C.S., Tehnored. V.F

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**